

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.001.05.2021

Artur Kudzia

**Dyrektor
Miejskiego Urzędu Pracy**

ul. Karola Szymanowskiego 6
25-361 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. – wykorzystanie dotacji celowej z Funduszu Pracy na wypłatę wsparcia z tytułu pokrycia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej, tj. wsparcia, o którym mowa w art. 15zzc-15zzda ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹.

¹ Dz. U. poz. 1842. Dalej: ustawa o COVID-19.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Urząd Pracy w Kielcach (dalej: MUP lub Urząd), ul. Karola Szymanowskiego 6, 25-361 Kielce.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Artur Kudzia, dyrektor od 12 marca 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Roman Wilk, doradca prawny, upoważnienie do kontroli LKI/14/2021 z 17 lutego 2021 r. 2. Piotr Fatałski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/15/2021 z 17 lutego 2021 r.

(akta kontroli str. 1-3)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Urząd dotacji celowej z Funduszu Pracy na wypłatę wsparcia, o którym mowa w art. 15zzc-15zzda ustawy o COVID-19, tj. jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotowi prowadzącemu działalność pożytku publicznego oraz dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną niezatrudniającemu pracowników.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny były ustalenia dokonane w wyniku analizy wykorzystania i rozliczenia powyższych dotacji. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie wykorzystania dotacji celowej z Funduszu Pracy na wypłatę wsparcia, o którym mowa w art. 15zzc-15zzda ustawy o COVID-19, tj. jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotowi prowadzącemu działalność pożytku publicznego oraz dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19 przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną niezatrudniającemu pracowników.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższa ocena została sformułowana na podstawie zbadania wykorzystania ww. dotacji w kwocie ogółem 514,4 tys. zł (0,7% kwoty dotacji celowej z Funduszu Pracy otrzymanych w 2020 r. na przeciwdziałanie negatywnym skutkom COVID-19). Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegające na nieterminowym rozpoznawaniu i wypłacaniu przyznanych świadczeń nie miały istotnego wpływu na prawidłowość wykorzystania dotacji.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

Opis stanu faktycznego

1. Pożyczka bezzwrotna ze środków Funduszu Pracy (dalej: FP) na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy.

MUP otrzymał łącznie 60 100 tys. zł z FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy oraz działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej. MUP przyjmował wnioski o udzielenie pożyczki za pośrednictwem strony internetowej www.mupkielce.praca.gov.pl w wersji elektronicznej, za pośrednictwem poczty oraz bezpośrednio w siedzibie MUP do wystawionej urny.

Do 31 grudnia 2020 r. wpłynęło 13 433 wniosków o udzielenie bezzwrotnej pożyczki z FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, w tym 8951 wniosków złożono elektronicznie oraz 4482 w wersji papierowej. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. MUP rozpatrzył 13 418 wniosków, w tym 8938 wniosków papierowych i 4480 wniosków elektronicznych. Spośród powyższych wniosków Urząd zaakceptował 12 032 wnioski, a w 1386 przypadkach odmówił udzielenia pożyczki. Na koniec 2020 r. nie rozpatrzono 15 wniosków, w tym dwóch złożonych w wersji elektronicznej.

W 2020 r. MUP zawarł 12 032 umów na udzielenie bezzwrotnej pożyczki, na podstawie których wypłacono pożyczki w kwocie 59 987,4 tys. zł. Saldo zobowiązań z tytułu podpisanych umów według stanu na 31 grudnia 2020 r. wyniosło 55 tys. zł. Kwota ta wynikała z tego, że umowy zostały podpisane w ostatnich dniach roku.

MUP sprawdzał, wynikający z art. 15zzd ust. 7 ustawy o COVID-19 oraz § 3 ust. 1 umowy, wymóg prowadzenia działalności gospodarczej przez okres trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki, stanowiący przesłankę umorzenia pożyczki za pomocą systemu informatycznego Syriusz Std³, poprzez włączenie funkcji „Weryfikacja do

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Syriusz Std. (dalej: Syriusz) to dedykowany system teleinformatyczny wspomagający w sposób kompleksowy realizację statutowych zadań powiatowych urzędów pracy.

umorzeń”. System podawał datę rozpoczęcia działalności gospodarczej, czy działalność aktualnie jest prowadzona oraz czy od udzielenia pożyczki upłynęło trzy miesiące. W przypadku decyzji negatywnej pracownik MUP sprawdzał ten status w dostępnych bazach. Na dzień 31 sierpnia 2020 r. MUP zawarł 11 938 umów pożyczek. Do 31 grudnia 2020 r. zweryfikowano 12 017 umów (w tym wszystkie zawarte do 31 sierpnia 2020 r.), z czego w 10 523 przypadkach pożyczki zostały umorzone. Należności według stanu na 31 grudnia wyniosły 7417,6 tys.zł. W stosunku do 14 umów warunek będący podstawą umorzenia pożyczki nie został spełniony. Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy MUP ustalił powyższym pożyczkobiorcom harmonogram spłaty pożyczki w ratach. Sześciu pożyczkobiorców spłaca pożyczki. Pozostałych ośmiu nie rozpoczęło spłaty rat, wobec czego Urząd w listopadzie i grudniu 2020 r., zgodnie z § 4 ust. 4 umowy pożyczki, wypowiedział im umowy pożyczki i wezwał ich do spłaty pożyczki w terminie 30 dni od dnia wypowiedzenia umowy. Zaległości z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosły 40 tys. zł. Do dnia badania (28 lutego 2021 r.) pożyczkobiorcy nie zwrócili pożyczek. Dwóch z nich wystąpiło o rozłożenie niespłaconych pożyczek na raty, jednak Urząd odmówił ze względu na brak podstaw prawnych. Dopiero 1 marca 2021 r. Główna księgowa przekazała akta powyższych ośmiu pożyczek do radcy prawnego celem podjęcia dalszych działań windykacyjnych.

Do MUP nie wpłynęły żadne skargi z tytułu opóźnień w rozpatrywaniu wniosków o przedmiotową pożyczkę czy też wypłaty pożyczki.

(akta kontroli str. 4, 7-9, 51-59)

Dyrektor MUP w dniu 2 września 2020 r. zawiadomił Prokuraturę Rejonową w Kielcach o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa w sprawie wyłudzenia z FP dwóch pożyczek (2 x 5000 zł) oraz usiłowania wyłudzenia kolejnych trzech. We wszystkich przypadkach wnioski zostały złożone w wersji elektronicznej przez pełnomocników. Podmioty w imieniu, których pełnomocnicy występowali o pożyczkę figurowały w KRS, również osoby udzielające pełnomocnictw widniały w KRS, jako osoby uprawnione do udzielania pełnomocnictw. W trzech przypadkach MUP ustalił że spółki nie wnioskowały o udzielenie pożyczek ani nie udzielały pełnomocnictw. W pozostałych dwóch przypadkach ustalono, że pod wskazanym adresem nie mieściły się wnioskujące podmioty. W dniu 7 grudnia 2020 r. Dyrektor zawiadomił Komendę Miejską Policji w Kielcach o kolejnych dwóch próbach usiłowania wyłudzenia pożyczki.

(akta kontroli str. 10-48)

Badaniem szczegółowym objęto 10 z 1386 niezaakceptowanych wniosków złożonych przez mikroprzedsiębiorców. We wszystkich badanych przypadkach brak akceptacji wniosku był uzasadniony. Przyczyną odmowy udzielenia pożyczki na podstawie:

- czterech wniosków było otrzymanie pożyczki na podstawie wcześniejszego wniosku, a zgodnie z art. 15zzd ust. 1 ustawy o COVID-19 pożyczki można udzielić jednorazowo;
- dwóch wniosków było złożenie przez podmiot nieuprawniony tj. spółkę cywilną zamiast wspólnika spółki cywilnej, który jest przedsiębiorcą zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców;
- jednego wniosku było złożenie go do niewłaściwego urzędu pracy ze względu na miejsce prowadzenia działalności;
- jednego wniosku było złożenie go przed ogłoszeniem naboru, o którym mowa w art. 15zzd ust. 2 ustawy o COVID-19;
- jednego wniosku było złożenie go przez mikroprzedsiębiorcę, który zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej;

- jednego wniosku było złożenie nowego wniosku przez mikroprzedsiębiorcę, zamiast dokonanie korekty pierwotnie złożonego. Wnioskodawca otrzymał pożyczkę na podstawie nowego wniosku.

Badane niezaakceptowane wnioski rozpatrywane były w terminie do 29 dni od daty wpływu do MUP, w tym dwa do dziesięciu dni, dwa w terminie od 11 do 20 dni i sześć w terminie od 20 do 29 dni. Przedsiębiorcy byli informowani o braku akceptacji wniosku w terminie do 14 dni od rozpatrzenia wniosków, w tym w dziewięciu przypadkach do 10 dni od rozpatrzenia wniosku i w jednym przypadku po 14 dniach.

(akta kontroli str. 4, 8, 51-52, 60)

Badaniem szczegółowym objęto 10 z 15 wniosków nierozpatrzonych na dzień 31 grudnia 2020 r. Badane wnioski wpłynęły do MUP w grudniu 2020 r., a od ich wpływu do końca roku upłynęło do ośmiu dni, w tym dwa wnioski złożono w dniu 31 grudnia 2020 r., osiem w okresie od 23 do 30 grudnia 2020 r. Wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie do 27 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 4, 8, 61)

Badanie szczegółowe 40 spośród 12 032 zaakceptowanych wniosków (po 20 złożonych w postaci papierowej i elektronicznej) wykazało, że:

- udzielono pomocy w wysokości 200 tys. zł;
- wnioski były rozpatrywane w terminie do 32 dni od dnia wpływu do MUP, przy czym do 10 dni rozpatrzono dwa wnioski, od 11 do 20 dni rozpatrzono 10 wniosków, od 21 do 30 dni – 27 wniosków, a powyżej 30 dni – jeden;
- wnioski oraz wnioskodawcy byli weryfikowani przy pomocy systemu Syriusz, co pozwalało na sprawdzenie:
  - statusu wpisu w Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG);
  - czy nazwa firmy w Syriusz zawiera się w nazwie CEiDG;
  - daty rozpoczęcia działalności gospodarczej;
  - czy wnioskodawca skorzystał z pożyczki w innym urzędzie;
  - czy istnieje inny wniosek w systemie tego samego wnioskodawcy;
  - czy numer rachunku bankowego znajduje się na „Białej liście”, tzn. na wykazie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, który zawiera m.in. informacje o statusie podatnika VAT wraz z numerami rachunków bankowych, z których korzysta (dane o kontach pochodzą z Systemu Teleinformatycznego Izby Rozliczeniowej);
- wypłata pożyczek następowała w terminie do 22 dni od momentu zaakceptowania wniosku, w tym do dwóch dni od akceptacji wypłacono dwie pożyczki, w terminie od trzech do 10 dni wypłacono 29 pożyczek, od 11 do 20 dni – osiem, a powyżej 20 dni – jedną;
- wszystkie pożyczki zostały umorzone, w związku ze spełnieniem wymogu określonego w art. 15zzd ust. 7 ustawy o COVID-19. MUP sporządzał decyzje (informacje) o umorzeniu pożyczki w terminie od 92 do 183 dni od dnia wypłaty pożyczki, w tym do 100 dni sporządzono trzy decyzje, od 101 do 110 dni – trzy, od 111 do 120 dni – jedna, od 121 do 130 dni – dwie, od 131 do 140 dni – jedna, od 141 do 150 dni – siedem, od 151 do 160 dni – pięć, od 161 do 170 dni – 12, od 171 do 180 dni – cztery, a po ponad 180 dniach – dwa. Urząd wysyłał decyzje o umorzeniu pożyczki w terminie od 92 do 221 dni od przyznania pożyczki. Decyzje były przesyłane w dniu ich sporządzenia oraz w terminie od dwóch do 50 dni od ich sporządzenia.

(akta kontroli str. 4, 8-9, 51-52, 62-63)

2. Pożyczka bezzwrotna ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej

W 2020 r. MUP na udzielanie pożyczek bezzwrotnych ze środków FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy oraz na udzielanie pożyczek bezzwrotnych ze środków FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej otrzymał 60 100 tys. zł.

(akta kontroli str. 7)

Do dnia 31 grudnia 2020 r. do MUP wpłynęło ogółem 42 wnioski o udzielenie bezzwrotnej pożyczki ze środków FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej. Z tej liczby 28 wniosków zostało złożonych, jako dokument elektroniczny opatrzone podpisem kwalifikowanym/zaufanym, zaś 14 wniosków zostało złożonych w formie papierowej, jako dokument opatrzone własnoręcznym podpisem.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. rozpatrzono 36 wniosków (25 złożonych jako dokument elektroniczny i 11 złożonych jako dokument papierowy). Z rozpatrzonych 36 wniosków 28 zostało zaakceptowanych, sześć wniosków rozpatrzono negatywnie, a dwa zostały wycofane przez wnioskodawców. Pozostałe sześć wniosków rozpatrzono w styczniu 2021 r.

Na koniec 2020 r. podpisano 28 umów pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub z podmiotem prowadzącym działalność pożytku publicznego. Do 31 grudnia 2020 r. wszystkie pożyczki z tytułu tych umów zostały wypłacone. Ogółem kwota wypłaconego wsparcia wyniosła 104,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 5, 7, 51-52)

W okresie od 1 marca do 31 grudnia 2020 r. w ewidencji skarg i wniosków prowadzonej przez MUP odnotowano 12 pism dotyczących pięciu skarżących. Żadna ze złożonych skarg nie dotyczyła pomocy z FP w związku z epidemią COVID-19.

(akta kontroli str. 9)

Weryfikacja spełnienia określonego w art. 15zzda ust. 7 ustawy o COVID-19 warunku umorzenia pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotowi prowadzącemu działalność pożytku publicznego – jak wynika z informacji przedstawionej przez kierownika Centrum Aktywizacji Zawodowej (dalej:CAZ) – następowała po upływie trzech miesięcy od udzielenia pożyczki poprzez sprawdzenie w zakładce „Weryfikacja do umorzeń” dostępnej w systemie Syriusz.

Do końca okresu objętego kontrolą zweryfikowano wszystkie 28 udzielonych pożyczek i po uzyskaniu pozytywnego wyniku, wszystkie zostały umorzone.

(akta kontroli str. 7, 51-52)

MUP rozpatrzył negatywnie sześć wniosków o udzielenie pożyczki bezzwrotnej FP na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej. Przyczyną odmowy udzielenia pożyczki na podstawie:

- dwóch wniosków było otrzymanie pożyczki na podstawie wcześniejszego wniosku, a zgodnie z art. 15zzda ust. 1 ustawy o COVID-19 pożyczki można udzielić jednorazowo;
- dwóch wniosków ze względu na osiągnięcie przez wnioskodawców przychodu w poprzednim roku bilansowym powyżej 100 tys. zł, tj. na podstawie art. 15zzda ust. 3 ustawy o COVID-19;

- jednego wniosku, ze względu na złożenie na niewłaściwym druku (dla mikroprzedsiębiorcy);
- jednego wniosku ze względu na nie osiągnięcie przychód w poprzednim roku bilansowym, tj. na podstawie art. 15zzda ust. 3 ustawy o COVID-19.

Wnioski zostały rozpatrzone w terminie od jednego do czterech dni od wpływu wniosku. MUP informował wnioskodawców o braku akceptacji wniosku w pięciu przypadkach w dniu rozpatrzenia wniosku i jednym przypadku po 16 dniach od rozpatrzenia wniosku. Informacje o negatywnym rozpatrzeniu wniosku przekazywano do 18 dni od jego wpływu do Urzędu.

(akta kontroli str. 5, 8, 64)

Badaniem szczegółowym objęto sześć (wszystkie) wniosków nierozpatrzonych na dzień 31 grudnia 2020 r. Badane wnioski wpłynęły do MUP po 17 grudnia 2020 r., a od ich wpływu do końca roku upłynęło do 13 dni, w tym jeden wniosek złożono w dniu 31 grudnia 2020 r. Wnioski zostały rozpatrzone do 13 stycznia 2021 r., a od ich wpływu do MUP upłynęło od pięciu do 21 dni. Na podstawie pięciu wniosków wypłacono pożyczki w terminie do 21 dni od wpływu wniosku, a w jeden wniosek rozpatrzono odmownie ze względu na wyrejestrowanie wnioskodawcy z KRS.

(akta kontroli str. 5, 8, 65)

Badanie szczegółowe 30 (wszystkich) zaakceptowanych wniosków wykazało, że:

- wnioski były rozpatrywane w terminie do 26 dni od dnia wpływu do MUP, przy czym do 10 dni rozpatrzono 22 wnioski, od 11 do 20 dni rozpatrzono cztery wnioski, a powyżej 20 dni – dwa. Dwa wnioski zostały anulowane przez wnioskodawców;
- wnioski oraz wnioskodawcy byli weryfikowani przy pomocy systemu Syriusz (zakres weryfikacji zamieszczono przy opisie weryfikacji wniosków złożonych przez mikroprzedsiębiorców);
- wypłata pożyczek następowała w terminie do sześciu dni od momentu zaakceptowania wniosku, w tym do dwóch dni od akceptacji wypłacono 24 pożyczki, a w terminie od trzech do sześciu dni wypłacono cztery pożyczki;
- na dzień badania (24 lutego 2021 r.) MUP umorzył 23 pożyczki, pozostałe pięć pożyczek nie zostało umorzonych ponieważ nie został spełniony wymóg określony w art. 15zzda ust. 7 ustawy o COVID-19, tj. nie upłynęły trzy miesiące od dnia udzielenia pożyczki. MUP sporządzał decyzje (informacje) o umorzeniu pożyczki w terminie od 141 do 218 dni od daty udzielenia pożyczki.

(akta kontroli str. 5, 8, 51-52, 66-67)

3. Dofinansowanie z FP dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników

W 2020 r. MUP otrzymał z Funduszu Pracy środki w łącznej wysokości 50 563 tys. zł. Z tej kwoty limit POWER⁴ wynosił 8 784 tys. zł, RPO WŚ⁵ 5 929 tys. zł oraz Rezerwy FP na wsparcie, o którym mowa w art. 15zzb, art. 15zzc, art. 15zze, art. 15zze2 ustawy o COVID-19 35 850 tys. zł. Z ww. kwoty 9 482,98 tys. zł zostało wydatkowane w ramach Rezerwy FP na wsparcie, o którym mowa w art. 15zzc ustawy o COVID-19, tj. na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, niezatrudniającego pracowników, w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

(akta kontroli str. 7)

⁴ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

⁵ Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego.

Do 31 grudnia 2020 r. do MUP wpłynęło ogółem 2736 wniosków o dofinansowanie z FP dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników. Z tej liczby 1890 wniosków zostało złożonych jako dokument elektroniczny opatrzone podpisem kwalifikowanym/zaufanym, zaś 846 wniosków zostało złożonych w formie papierowej, jako dokument opatrzone własnoręcznym podpisem. Na dzień 31 grudnia 2020 r. MUP rozpatrzył ogółem 2725 wniosków, w tym 1880 wniosków złożonych w postaci elektronicznej i 845 wniosków złożonych w postaci papierowej. Z ww. liczby rozpatrzonych wniosków, 2417 wnioski zostały zaakceptowane, zaś 306 wniosków rozpatrzono negatywnie.

W przedstawionej liczbie 2417 zaakceptowanych wniosków nie ujęto dwóch wniosków z miesiąca kwietnia.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. MUP nie rozpatrzył 11 wniosków o dofinansowanie z Funduszu Pracy dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników, z uwagi na złożenie w końcówce roku. Jeden z wniosków wpłynął do urzędu 29 grudnia 2020 r., sześć wniosków wpłynęło 30 grudnia 2020 r. i cztery wnioski wpłynęły 31 grudnia 2020 r. Wnioski te zostały rozpoznane w styczniu 2021 r. – cztery wnioski do 5 stycznia, cztery wnioski do 7 stycznia, dwa wnioski do 12 stycznia i jeden wniosek do 13 stycznia.

(akta kontroli str. 68)

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika CAZ wynika, że wnioski te zostały wstępnie rozpatrzone pozytywnie i dlatego są wykazane wśród wniosków rozpatrzonych. Szczegółowa analiza tych wniosków wykazała, że nie mogły one zostać rozliczone w związku z niespełnieniem ustawowych wymagań przez wnioskodawców pozwalających uzyskać wsparcie rozliczyć, w związku z czym wsparcie postawione zostało do zwrotu.

(akta kontroli str. 6, 49)

Na dzień 31 grudnia 2020 r. MUP podpisał 2418 umów, tj. o jedną umowę mniej niż zaakceptowano wniosków.

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika CAZ wynika, że w ramach dofinansowania z FP dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników, wynika z tego, iż wniosek M.W. P.U.H. WAW TRANS został rozpatrzony 29 grudnia 2020 r., umowa została podpisana 18 stycznia 2021 r., wypłaty zostały dokonane 20 stycznia oraz 19 lutego 2021 r.

(akta kontroli str. 6, 7, 50)

Do 31 grudnia 2020 r. na dofinansowanie z FP dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników wypłacono tytułem wsparcia 12 842,7 tys. zł.

Saldo zobowiązań z tytułu podpisanych umów według stanu na 31 grudnia 2020 r. wyniosło 53,9 tys. zł.

Na koniec 2020 r. MUP nie wypłacił należnych świadczeń jednej osobie. Przyczyną było podpisanie umowy w końcówce roku.

(akta kontroli str. 7)

Weryfikacja spełnienia określonego w § 2 ust. 2 i 3 umowy obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przedsiębiorca otrzymał wsparcie odbywała się na podstawie danych z CEIDG. Dokonywano tego każdorazowo przed wypłatą poszczególnej transzy wsparcia, a fakt ten odnotowywano na wydrukach z CEIDG załączonych do akt przedsiębiorcy. Weryfikacji spełnienia warunku, o którym mowa w art. 15zzc ust. 6 ustawy o COVID-19, dokonywano również po zakończeniu okresu, na który przyznane zostało dofinansowanie (w systemie Syriusz na podstawie danych z CEIDG).

(akta kontroli str. 51-52)

W ewidencji skarg i wniosków prowadzonej przez MUP w 2020 r. odnotowano 12 pism dotyczących pięciu skarżących. Żadna ze złożonych skarg nie dotyczyła pomocy z Funduszu Pracy w związku z epidemią COVID-19.

(akta kontroli str. 9)

Analiza 10 wniosków niezaakceptowanych do udzielenia wsparcia, którym mowa w art. 15zcc ustawy o COVID-19, wykazała, że w czterech przypadkach termin rozpatrzenia wniosku wynosił od 50 do 52 dni, w dwóch przypadkach od 40 do 43 dni, w dwóch przypadkach od 37 do 39 dni. W pozostałych przypadkach termin wynosił 8 dni. We wszystkich przypadkach niezaakceptowanie wniosków było uzasadnione. W czterech przypadkach powodem odmowy był brak możliwości porównania spadku obrotów w analogicznych miesiącach 2020 do 2019 r. z powodu zawieszenia prowadzenia działalności w tych miesiącach. W jednym przypadku wniosek został złożony przez przedsiębiorcę zatrudniającego ponad 10 pracowników, w jednym przypadku wniosek złożyła spółka cywilna, a nie jej wspólnicy. W pozostałych przypadkach wnioskodawcy uzyskali już pomoc z innych tytułów.

(akta kontroli str. 69)

Z próby 40 zaakceptowanych wniosków o dofinansowanie z FP dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników zaakceptowanych wynika, że:

- udzielono pomocy w kwocie 210,1 tys. zł;
- pięć wniosków rozpatrzono w terminie do 10 dni, pięć wniosków rozpatrzono w terminie do 20 dni, dwa wnioski rozpatrzono w terminie do 30 dni, 12 wniosków rozpatrzono w terminie do 40 dni, siedem wniosków rozpatrzono w terminie do 50 dni i osiem wniosków rozpatrzono w terminie do 60 dni;
- wszystkie wnioski zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym, co poświadczono adnotacją *sprawdzono pod wzg. merytorycznym*, datą weryfikacji oraz podpisem osoby sprawdzającej. Na podstawie danych z CEIDG sprawdzano okres prowadzenia działalności;

Z informacji udzielonej przez kierownika CAZ wynika, że zarejestrowany wniosek podlega sprawdzeniu przez pracownika urzędu z wykorzystaniem specjalnej zakładki „Weryfikuj wniosek”. Pozwala to określić czy wnioskodawca jest uprawniony do otrzymania wsparcia, czy urząd do którego wniosek został złożony jest właściwy ze względu na jego siedzibę itd. W przypadku weryfikacji negatywnej wniosek jest sprawdzany dodatkowo przez pracownika urzędu w dostępnych rejestrach CEIDG, REGON lub KRS. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, pracownik kontaktuje się w tej sprawie również z wnioskodawcą. Po weryfikacji elektronicznej, wniosek wraz ze wszystkimi załącznikami jest drukowany, wypełniona zostaje „Karta sprawdzenia wniosku” (w postaci papierowej) na podstawie której dyrektor podejmuje decyzję co do jego rozpatrzenia.

- wypłata pierwszej transzy dofinansowania w 26 przypadkach miała miejsce w terminie do dwóch dni, w czterech przypadkach w terminie do trzech dni, w pięciu przypadkach w terminie do pięciu dni, w dwóch przypadkach w terminie do sześciu dni, w jednym przypadku w terminie do siedmiu dni i w jednym przypadku w terminie 32 dni;
- wersja papierowa/elektroniczna wynikała wyłącznie z woli wnioskodawcy.

(akta kontroli str. 70-71)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W MUP w sposób długotrwały egzekwowano należności z tytułu ośmiu niespłaconych pożyczek. Urząd wysłał wypowiedzenia umowy pożyczek i wezwał pożyczkobiorców do spłaty pożyczki w terminie 30 dni od dnia wypowiedzenia umowy. W dwóch przypadkach⁶ wezwania do zwrotu należności zostały wysłane odpowiednio 23 listopada 2020 r. i 4 grudnia 2020 r., jednak pomimo podjętej próby, nie zostały doręczone do dnia badania (28 lutego 2021 r.). W kolejnych dwóch przypadkach pożyczkobiorcy, po otrzymaniu wezwania do spłaty należności odpowiednio 17 i 20 listopada 2020 r. wystąpili o rozłożenie należności na raty, które nie zostały rozpatrzone ze względu na brak podstaw prawnych do udzielenia rat. W pozostałych czterech przypadkach, po doręczeniu wezwań do spłaty należności odpowiednio 30 listopada 2020 r. i 8, 12 i 17 grudnia 2020 r., pomimo upływu 30 dni wyznaczonych na spłatę i braku spłaty pożyczki nie podjęto żadnych czynności. Zaległości z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosły 40 tys. zł.

Do dnia badania pożyczkobiorcy nie zwrócili pożyczek. Główna księgowa dopiero 1 marca 2021 r. przekazała akta powyższych ośmiu pożyczek do radcy prawnego celem podjęcia dalszych działań windykacyjnych.

(akta kontroli str. 53-54)

Dyrektor MUP wyjaśnił w powyższej sprawie: *Pracownik windykacji kilkakrotnie próbował nawiązać kontakt telefoniczny ze wszystkimi dłużnikami w celu wyegzekwowania należności, jednocześnie w dwóch przypadkach prowadzona była korespondencja w związku z wnioskami o rozłożenie zadłużenia na raty.*

Z informacji uzyskanych od Głównej Księgowej wynika, iż nawiązano również kontakt z pracownikiem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii, w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie co do dalszych czynności windykacyjnych w przypadku przypisania do zwrotu należności wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Według przekazanej informacji stanowisko Ministerstwa jest ciągle w fazie przygotowywania i do chwili jego uzyskania należy wstrzymać się z podejmowaniem jakichkolwiek czynności w sprawie.

Należy podkreślić, że nawet przy długotrwałych postępowaniach (nieodbieranie przez strony korespondencji, występowanie do radcy prawnego z prośbami o opinie, itp.) nie zostały naruszone terminy, które uniemożliwiłyby dochodzenie przedmiotowych należności.

(akta kontroli str. 74-76)

2. Pracownicy MUP z opóźnieniem informowali pożyczkobiorców o umorzeniu pożyczki, na podstawie z art. 15zzd ust. 7 ustawą o COVID-19 zgodnie, z którym bezzwrotna pożyczka ze środków Funduszu Pracy udzielona mikroprzedsiębiorcy, podlega umorzeniu pod warunkiem prowadzenia działalności przez okres trzech miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. W 21⁷ na 40 badanych przypadków, Urząd wysłał informacje o umorzeniu pożyczki

⁶ WnCovPoz/20/9179 i WinCovPoz/20/5520.

⁷ Nr decyzji przyznającej pożyczkę: WnCovPoz/20/2046, WnCovPoz/20/1724, WnCovPoz/20/2532, WnCovPoz/20/3638, WnCovPoz/20/3432, WnCovPoz/20/8302, WnCovPoz/20/4536, WnCovPoz/20/5533, WnCovPoz/20/10705, WnCovPoz/20/6245, WnCovPoz/20/7116, WnCovPoz/20/10301, WnCovPoz/20/10223, WnCovPoz/20/9042, WnCovPoz/20/8576, WnCovPoz/20/6290, WnCovPoz/20/8426, WnCovPoz/20/7349, WnCovPoz/20/8535, WnCovPoz/20/6913, WnCovPoz/20/7263, WnCovPoz/20/7862, WnCovPoz/20/6116, WnCovPoz/20/7909, WnCovPoz/20/6497, WnCovPoz/20/5830, WnCovPoz/20/7851, WnCovPoz/20/7415, WnCovPoz/20/3530, WnCovPoz/20/5406, WnCovPoz/20/5496, WnCovPoz/20/7329

w terminie od 41 do 131 dni od dnia spełnienia warunku wynikającego z powyższego przepisu.

(akta kontroli str. 62-63)

Dyrektor MUP wyjaśnił: *Umorzenie pożyczki jest w istocie elementem wtórnym, wynikającym z zawartej umowy. Umorzenie dokonywane jest z urzędu po spełnieniu przez wnioskodawcę określonych wymagań wynikających z ustawy. Ustawa jednocześnie nie wskazuje terminu w jakim dokonać należy umorzenia, należy o tym jedynie poinformować stronę umowy, co też urząd czyni w sposób odpowiedni do sposobu złożenia wniosku przez wnioskodawcę.*

(akta kontroli str. 74-76)

3. W MUP nie przestrzegano dwudniowego terminu określonego w zawieranych umowach na wypłatę przyznanego wsparcia. Na 110 zbadanych spraw w 55⁸ termin ten został przekroczony, w tym w 37 sprawach od jednego do pięciu dni, w 14 sprawach od sześciu do 10 dni, w dwóch sprawach od 11 do 15 dni, w jednej sprawie 20 dni i w jednej 30 dni. Ponadto, na 10 zbadanych wniosków niezaaakceptowanych do udzielenia wsparcia, o których mowa w art. 15zzc ustawy o COVID-19, w czterech przypadkach termin rozpatrzenia wniosku wynosił od 50 do 52 dni, w dwóch przypadkach od 40 do 43 dni, w dwóch przypadkach od 37 do 39 dni. Natomiast ze zbadanych 40 wniosków zaakceptowanych o dofinansowanie z FP dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającą pracowników, 12 wniosków rozpatrzono w terminie do 40 dni, siedem wniosków rozpatrzono w terminie do 50 dni i osiem wniosków rozpatrzono w terminie do 60 dni. Tak długi czas załatwiania spraw NIK uznaje za działanie nierzetelne.

(akta kontroli str. 69, 70-71)

Dyrektor MUK wyjaśnił w powyższej sprawie: *Miejski Urząd Pracy w Kielcach naboru wniosków na wsparcie udzielane na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 1842 z późn. zm.) rozpoczął w kwietniu. Tylko w pierwszych dwóch miesiącach (kwiecień-maj) 2020 roku do urzędu w ramach art. 15zzd oraz 15zzc złożono 12 615 wniosków. Tak duża liczba złożonych wniosków wymusiła zmiany organizacyjne oraz potrzebę przeszkolenia dodatkowych pracowników, także z zadań administracyjnych na zadania merytoryczne. To działanie wymagało jednak pewnego czasu. Mimo ostatecznego zaangażowania w realizację wsparć udzielanych w ramach ustawy o COVID-19 ponad 50% dostępnej w omawianym okresie kadry urzędu, rozpatrywanie wniosków w terminach oczekiwanych przez wnioskodawców oraz ustawodawcę okazało się nierealne. Urząd kierując się również zasadami odpowiedniego gospodarowania środkami publicznymi nie mógł pozwolić sobie na podstawie otrzymywanych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pism (kierowanych do*

⁸ WnCovDzG/20/0100, WnCovDzG/20/0506, WnCovDzG/20/1430, WnCovDzG/20/1693, WnCovDzG/20/2488, WnCovDzG/20/0696, WnCovDzG/20/0893, WnCovDzG/20/2551, WnCovDzG/20/0176, WnCovDzG/20/1557, WnCovDzG/20/1365, WnCovDzG/20/0310, WnCovDzG/20/0634, WnCovPoz/20/0196, WnCovPoz/20/0581, WnCovPoz/20/0931, WnCovPoz/20/2074, WnCovPoz/20/1593, WnCovPoz/20/2147, WnCovPoz/20/2219, WnCovPoz/20/2046, WnCovPoz/20/1724, WnCovPoz/20/2532, WnCovPoz/20/3638, WnCovPoz/20/8302, WnCovPoz/20/4536, WnCovPoz/20/5533, WnCovPoz/20/10705, WnCovPoz/20/6245, WnCovPoz/20/7116, WnCovPoz/20/10301, WnCovPoz/20/10223, WnCovPoz/20/9042, WnCovPoz/20/8576, WnCovPoz/20/6290, WnCovPoz/20/8426, WnCovPoz/20/8535, WnCovPoz/20/6913, WnCovPoz/20/7263, WnCovPoz/20/6159, WnCovPoz/20/7862, WnCovPoz/20/6116, WnCovPoz/20/7909, WnCovPoz/20/6497, WnCovPoz/20/5830, WnCovPoz/20/7851, WnCovPoz/20/7415, WnCovPoz/20/3530, WnCovPoz/20/5406, WnCovPoz/20/5496, WnCovPoz/20/7329, WnCovPoz/20/13277, WnCovPoz/20/13351, WnCovPoz/20/13299, WnCovPoz/20/13017.

Dyrektorów urzędów pracy z dnia 6 kwietnia lub 4 czerwca 2020 roku), aby przyspieszyć rozpatrywanie wniosków, poprzez ograniczenie do minimum czynności weryfikacyjnych, jednocześnie będąc odpowiedzialnym za wydatkowanie oraz ewentualne dochodzenie zwrotu tych środków. Pełen obraz sytuacji należy uzupełnić o problemy obiektywne, z którymi urząd borykał się w omawianym okresie: ograniczenia w obsłudze klientów związane z pandemią (co znacząco utrudniało obsługę wniosków składanych w formie papierowej), braki kadrowe związane z ogólnonarodową kwarantanną, wielokrotnie modyfikowane dokumenty na podstawie których, wnioskodawcy ubiegali się o wsparcie lub brak niezbędnych dokumentów wymaganych do rozpatrzenia złożonych wniosków (brak formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc rekompensującą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19 w pierwszym okresie naboru), liczne błędy popełniane przez wnioskodawców w składanych wnioskach (blisko 30% wniosków w pierwszych dwóch miesiącach naboru wymagało poprawy lub uzupełnienia) co uniemożliwiało udzielenie wsparcia, a także brak wyjaśnień i interpretacji wprowadzonego prawa. Urząd w tym samym czasie realizował także podstawowe formy aktywizacji osób bezrobotnych w postaci usług i instrumentów rynku pracy w oparciu o już podpisane umowy z wnioskodawcami.

Terminowość dokonywania wypłat opóźniało również znacząco dłuższe procedowanie wniosków złożonych w formie papierowej. Rozpatrzone pozytywnie wnioski, często z podpisanymi już umowami, oczekiwały od kilku do kilkudziesięciu dni na zgłoszenie się wnioskodawcy do urzędu w celu uzupełnienia lub poprawy wniosku.

(akta kontroli str. 74-76)

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wyegzekwowanie zwrotu należności z tytułu ośmiu niespłaconych pożyczek.
2. Terminowe dokonywanie wypłat przyznanego wsparcia na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozpoznawanie wniosków o udzielenie wsparcia bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca.
3. Niezwłoczne informowanie pożyczkobiorców o umorzeniu pożyczki, na podstawie z art. 15zzd ust. 7 ustawy o COVID-19.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce,   marca 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Kontrolerzy
Roman Wilk
Doradca prawny

p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis

.....
podpis

Piotr Fatałski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

---

⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.